

Pla d'Acció Tutorial

PAT

((suara

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT
CURS 2022-2023

ÍNDEX

1 Principis Generals De L'acció Tutorial	3
2 Contextualització Del Centre	4
2.1 Característiques socioculturals	4
2.2 Característiques de l'alumnat del centre	4
3 Àmbits de l'acció tutorial	6
3.1 L'acollida	6
3.2 L'orientació i l'acompanyament	7
4 Objectius del PAT	9
4.1 Objectius generals del PAT	9
4.2 Objectius específics del PAT	9
5 Actuacions del centre	11
5.1 Actuacions d'acollida	11
5.2 Actuacions per coordinar les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments	11
6 Distribucions De Funcions Del Pat	13
7 Avaluació del PAT	14

1 Principis Generals De L'acció Tutorial

L'orientació educativa i l'acció tutorial, com a funcions transversals i de responsabilitat compartida, són els principis nuclears de l'aprenentatge permanent i, per tant, de l'èxit educatiu de l'alumne i l'educació al llarg de la vida.

L'orientació educativa comprèn les accions de centre que promouen l'**acompanyament** personalitzat de l'alumne i requereix que els equips de centre incorporin estratègies didàctiques i pedagògiques afavoridores de l'aprenentatge i l'autonomia de l'alumne. Cal posar les **màximes expectatives** en cada alumne i proporcionar-li l'oportunitat d'obtenir el màxim i el millor d'ell mateix, fomentant les seves potencialitats des de l'autoconeixement, l'autoestima i el compromís amb la tasca d'aprendre.

L'orientació educativa té un doble objectiu, el de l'aprenentatge i l'emocional-afectiu. És important conèixer molt bé els alumnes per poder-los ajudar en el seu desenvolupament integral.

L'acció tutorial integra les funcions tutorials del docent, dels equips educatius i de tots els professionals de la comunitat educativa i té per finalitat contribuir, en col·laboració amb les famílies, a la implicació de cada alumne en el seu procés educatiu i al desenvolupament d'una dinàmica social positiva en la comunitat educativa.

Principis:

- La tutoria i l'orientació de l'alumnat de l'escola d'adults forma part de la funció docent. Totes les persones que formen part de l'equip educatiu poden exercir les funcions de mestra-tutora quan correspongui.
- L'acció tutorial compromet l'actuació de tots els professionals de l'escola i requereix treball en equip educatiu d'acord amb una programació i uns organigrames. També comporta la relació amb cada alumne de la classe, la relació amb el grup sencer i amb els altres adults de l'escola.
- Es vetllarà pel procés d'acolliment inicial de tots els alumnes
- Contribuir a la formació integral de la persona i al desplegament de totes les seves capacitats.
- Afavorir el coneixement mutu entre l'alumne i el professor.
- Valorar les característiques i necessitats de cada alumne fent el seguiment del seu procés.

2 Contextualització Del Centre

El centre de Formació d'Adults es troba ubicat al terme municipal de Montmeló. El municipi, segons les dades de IDESCAT a 2021, té una població és de 8.798 habitants i escassa extensió territorial, 4,11km² es troba situat al Vallès Oriental. S'estén al llarg de la vall del Congost, a la seva confluència amb la riera de Mogent, que formen, en unir-se, del riu Besós, límit meridional del terme. Travessa el terme municipal i el nucli urbà una carretera que porta a Granollers, la qual passa el Congost aigua amunt del cap de municipi, ja dins el terme de Granollers.

2.1 Característiques socioculturals

La població és a la zona més industrialitzada de la comarca, de forma que només 8 ha. de la seva extensió és ocupada per superfície forestal. L'agricultura és en regressió davant la indústria i els principals conreus són els cereals, el farratge i la vinya. La indústria a partir de 1.960 es desenvolupa notablement i, destaca el sector alimentari, el cuir, la construcció, l'emmagatzematge i la metal·lúrgia. Les fàbriques petites i els tallers són encara dins la població i al voltant del poble s'han situat els nous polígons industrials. La major part dels habitants de Montmeló en edat activa treballen en empreses químiques i alimentàries.

El 10 de setembre de 1991 es va inaugurar l'actual Circuit de Catalunya, fomentat pel Consorci format per la Generalitat de Catalunya, el Reial Automòbil Club de Catalunya i l'Ajuntament de Montmeló. Aquest equipament ha proporcionat al municipi una projecció internacional, fins ara insospitada que a la vegada ha impulsat el sector comercial i hotelier de la zona.

En l'actualitat Montmeló és una població jove amb el 65% de la seva població total com a població activa.

2.2 Característiques de l'alumnat del centre

L'encàrrec principal com a docents és el de facilitar i fer augmentar els aprenentatges de tot l'alumnat, al mateix temps que la consecució dels seus objectiu acadèmics. A més a més des de l'Escola d'adults tenim clar que tots els cursos que s'ofereixen han de facilitar l'augment, nou assoliment o millora de totes aquelles competències socials i personals que ajudin a les persones adultes **a estar i poder ser**, en els distints escenaris del seu dia a dia per molt variables que siguin, de manera eficaç, èticament de forma sostenible i satisfactòria.

El perfil de l'alumnat de l'Escola d'adults té, en determinats casos i en funció dels cursos, algunes de les característiques següents:

- baixa autoestima
- coneixements previs reduïts
- escassos hàbits d'estudi
- bloqueig emocional davant d'una situació de prova
- desconfiança en la figura del docent

- manca de motivació i en algun cas alguna dificultat d'autocontrol.

La tipologia de l'alumnat del centre varia segons l'oferta educativa normalment és:

- **Alumnes d'ensenyament de llengua Castellana:** Persones nouvingudes, joves i adultes, amb estudis bàsics del seu país, però analfabetes en el nostre sistema o amb pocs coneixements lingüístics, que necessiten aprendre les llengües oficials de Catalunya.
- **Alumnes d'anglès i informàtica:** Persones, generalment, amb estudis bàsics i superiors, que s'inicien en l'estudi d'anglès i/o informàtica amb l'objectiu de tenir certificat de l'idioma (A1 o A2) o altres coneixements TIC bàsics.
- **Alumnes de preparació a les proves de grau mig i superior:**
 - Curs de preparació a les proves d'accés a grau mig:
 - Joves d'entre 16 i 18 anys que no han pogut finalitzar la secundària obligatòria i volen cursar un CFGM.
 - Persones integrades al món laboral que necessiten la titulació de tècnic en grau mig o aturades que volen millorar les seves perspectives laborals.
 - Curs de preparació a les proves d'accés a grau superior: Joves majors de 18 anys, generalment amb titulació bàsica o un cicle de grau mitjà, que volen estudiar un CFGS per millorar la seva vida laboral.
- **Alumnes de preparació a les proves lliures per l'obtenció del títol en Educació Secundària Obligatòria:** Joves d'entre 16 i 18 anys que no han pogut finalitzar la secundària obligatòria i volen obtenir el títol de GESO per incorporar-se a la vida laboral o pel gust d'aprendre.
- **Alumnes d'ensenyaments inicials:** Persones autòctones de més de 60 anys amb pocs coneixements de la llengua catalana amb ganes d'aprendre i persones nouvingudes analfabetes al seu país i aprenen per primera vegada amb el nostre alfabet.

3 Àmbits de l'acció tutorial

L'acció tutorial és el conjunt d'accions educatives que contribueixen a desenvolupar i potenciar les capacitats de l'alumnat, orientant-los en el procés d'aprenentatge, implicant-los en la confecció del seu procés formatiu d'acord amb els seus interessos i capacitats.

També inclou la confecció de l'itinerari formatiu, si s'escau, i el pla de treball individual d'acord amb els interessos i capacitats de cada alumne.

El pla d'acció tutorial ens ha de permetre:

- Conèixer l'alumne/ el grup classe/ l'alumnat en general del centre.
- Atendre i aprofitar el "capital sociocultural"
- Acotar i ajustar el contingut curricular.
- No descuidar a cap persona.
- Connectar i motivar cada alumne de forma individual, al grup-classe i l'equip docent.
- Crear un vincle que determini una confiança en l'escola i una motivació per a l'alumnat i també per al professorat.

La programació de l'acció tutorial ha de tenir en compte:

- les línies d'actuació establertes en el projecte educatiu.
- la programació general anual: ha de preveure els mecanismes necessaris per poder fer el seguiment i l'avaluació del desenvolupament de l'acció tutorial.
- la coordinació de l'equip docent que intervé amb un mateix alumne o grup en el procés d'ensenyament i aprenentatge, per tal de garantir la coherència pedagògica.
- Tenir prou flexibilitat per a que la tutorització no esdevingui una cotilla per a l'alumnat o fins i tot per al professorat. També ha de tenir el grau adequat de formalitat per a que sigui realment apreciada per l'alumnat i efectiva en el seu procés d'aprenentatge.

L'acompanyament a l'alumnat inclou:

- Tutorització individual i grupal de tots els grups. S'inclou 1 hora setmanal de l'horari lectiu a tutoria grupal i 1 hora a treball individual per l'alumnat que ho necessiti.
- Xerrada a l'inici de curs sobre tècniques d'estudis.
- Coordinació amb els Instituts i EAP en la derivació de joves de 16-18 anys per tal d'evitar l'abandonament escolar.

3.1 L'acollida

A l'escola d'adults Montmeló s'estableixen 2 períodes importants:

- **La preinscripció en el període establert pel Departament d'Educació:** En aquest període tenim el primer contacte amb l'alumne:
 - Es fa la primera entrevista. Aquí obtenim informació imprescindible per tal de poder realitzar una bona tutorització i orientació:
 - Estudis previs

- Situació actual
- Objectius a curt i llarg temps
- Actituds
- Qualitats....

Si fos necessari es faran **proves escrites** per conèixer el nivell acadèmic de l'alumne. A partir de les dades obtingudes el professor exposa les diferents opcions a les que pot accedir dintre:

- ensenyaments
- horaris
- materials pel desenvolupament de l'ensenyament
- preus o s'explica com demanar beca per ajudar a pagar la matrícula

Si l'escola no disposa dels recursos que hauria de seguir l'alumne se li pot orientar a un altre recurs del municipi.

Si l'escola pot acollir a l'alumne es fa la matriculació.

- **La fase de matriculació:** L'alumne està inscrit en un dels cursos de l'escola i comença una nova etapa de tutorització: l'orientació i l'acompanyament.

3.2 L'orientació i l'acompanyament

La **tutoria** és un instrument que ens permet establir a través del diàleg una relació personal que ajudi a la persona a assolir els seus objectius, per tant serà un instrument imprescindible per orientar i acompanyar a l'alumne. El desplegament de les funcions orientadora i tutorial en el si dels processos d'ensenyament-aprenentatge possibilita la personalització de l'aprenentatge i comporta que l'equip de professors del centre, partint de l'heterogeneïtat dels alumnes com valor, dissenyi entorns d'aprenentatge que permetin afavorir la resposta educativa de l'alumne.

A més, possibilitat treballar aspectes relacionats amb la seva estada a l'Escola d'Adults:

- aprenentatges
- dificultats
- relació
- comportament
- expectatives

Els i les professionals que realitzen les tutories són els membres de l'equip de docents.

L'eina fonamental amb què es desenvolupa la tutoria és l'entrevista, la qual desenvolupem a continuació.

L'entrevista

Un dels elements bàsics de l'entrevista és una bona comunicació i de qualitat, que requereix actituds positives per part del docent que la realitza, les quals afavoreixin la consolidació dels objectius proposats. Així, podem descriure les entrevistes en funció del moment del procés en què es duguin a terme.

Entrevistes inicials		Un vegada inscrit a l'escola i amb la finalitat d'establir les bases de la comunicació amb l'alumne/a, s'establiran les pautes referents a continguts, contextos i temporalitat per tal d'afavorir l'inici de la relació, la recollida de la informació, la potenciació de la motivació, etc.
Entrevistes de seguiment	de	S'utilitzen per consolidar la relació formador/a - alumne/a i arribar a una maduresa respecte al context, els canals, els continguts, els pactes, el suport, etc. que es van consolidant. Alhora, han de permetre anar fent valoracions del procés que està desenvolupament l'alumne/a.
Entrevistes devolutives		Tenen l'objectiu de realitzar un bon retorn a la persona, aprofundir en tots els aspectes del procés, fer una avaluació i autoavaluació dels resultats,... També s'utilitzen per garantir la continuïtat dels resultats assolits i de les intervencions professionals.

Criteris de l'entrevista

Convé que l'entrevista sigui individual, però no pot ser entesa com una trobada casual, pel simple plaer de conversar, sinó que ha d'estar preparada i cal programar les tasques que encaminin el nostre treball professional per aconseguir establir cada vegada una relació més forta, estable i profunda.

No obstant, tot i que l'entrevista consti d'una planificació exhaustiva, l'absència de confiança i de relació personal entre el/la formador/a i l'alumne/a pot comportar que s'assoleixin els objectius d'ambdues parts.

Cal parar especial atenció a l'actitud, la disposició, els gestos, etc. de la persona, així com cuidar aquests aspectes per part del o la professional.

Un altre element a tenir en compte és l'entorn on es realitza l'entrevista. Segons la persona i el seu moment vital caldrà pensar i preparar un entorn personalitzat que faciliti la comunicació, però en general hem de preveure un espai acollidor, que no marqui molt les distàncies, ubicat en un lloc "proper". Sempre que es pugui es realitzarà en una aula específica del centre que es valori com la més acollidora.

És amb l'atenció individualitzada que aconseguirem un coneixement més ampli de cada persona, de les seves aptituds i capacitats, interessos i motivacions. En les entrevistes de seguiment, la persona ha de ser-ne l'element actiu.

4 Objectius del PAT

Com tota programació educativa, el Pla d'acció tutorial ha de permetre compartir les finalitats de les nostres accions educatives i planificar les accions que es duran a terme per assolir-los.

4.1 Objectius generals del PAT

L'alumne ha :

- d'implicar-se i saber gestionar en el seu procés d'aprenentatge
- utilitzar la comunicació com una eina de construcció d'aquest aprenentatge
- ser actiu i protagonista en tot el seu procés d'aprenentatge i del seu desenvolupament personal i social
- ha de saber transferir i projectar els seus coneixements a altres contextos dins i fora del centre
- Dotar a tot l'alumnat d'un entorn adequat perquè el faci capaç d'assumir amb responsabilitat les seves decisions en els àmbits personal, acadèmic i professional.
- Facilitar al grup classe les eines i les ajudes necessàries perquè es pugui instaurar i consolidar un clima positiu i enriquidor a nivell relacional, social, acadèmic i convivencial.
- Detectar el més precoçment possible aquelles problemàtiques o circumstàncies que poden comportar dificultats per a l'aprenentatge, per al desenvolupament personal i per a l'assumpció de l'autonomia de decisió de cada alumne.
- Dissenyar una proposta curricular de tipus competencial que inclogui els elements essencials de l'orientació educativa (avaluació inicial, avaluació formativa global, cohesió del grup classe, projecte de vida)
- Facilitar la igualtat d'oportunitats de totes les persones sense distinció en el dret d'accés al sistema, tenint en compte l'atenció als col·lectius més vulnerables.

4.2 Objectius específics del PAT

En cada etapa i ensenyament, l'orientació educativa, en les seves dimensions personal, social, acadèmica i professional, es concreta en actuacions d'acció tutorial i d'orientació acadèmica i professional. Depenent de l'edat de l'alumne i de la singularitat dels objectius de cada etapa educativa o ensenyament, es posarà més èmfasi en algunes d'aquestes actuacions.

- **Objectius de l'àmbit personal:** ajudar a l'autoconeixement de l'alumne: Si l'alumne es coneix millor, és a dir, descobreix les seves qualitats i característiques, des de una reflexió crítica, serà capaç de prendre decisions raonades a la vida i als seus interessos.

- gestionar les emocions.
- treballar les habilitats comunicatives per millorar-les a través d'estratègies
- conèixer altres cultures: gràcies a la diversitat d'origen dels alumnes de l'escola, l'alumnat s'enriqueix apropant-se a altres visions del món i maneres de fer.
- **Objectius de l'àmbit acadèmic:** exposar el sistema educatiu, la seva organització i funcionament, i ser coneixedor dels diferents itineraris als quals pot accedir l'alumnat tenint en compte les seves expectatives. (Utilitzar [Tria educativa del Departament d'Ensenyament](#) com a suport per explicar-les).
- **Objectius de l'àmbit professional:**
 - Conèixer el mercat laboral del moment.
 - Acompanyar a definir la seva identitat professional futura a partir de les seves actituds i objectius.
 - Posar a l'abast l'emprenedoria coneixent el món de les empreses, les habilitats emprenedores i l'autoocupació.

5 Actuacions del centre

El centres educatiu han de planificar diverses actuacions d'acollida dels alumnes i les famílies (en el cas d'alumnes menor d'edat) que promouen la creació del vincle amb la nova comunitat educativa, i la implicació i la interacció de l'alumne amb l'aprenentatge, el centre i l'entorn. Això afavorirà la continuïtat formativa dels alumnes.

5.1 Actuacions d'acollida

Quines actuacions portarem a terme segons la fase que es troba l'alumne?

1. Actuacions prèvies a la inscripció: abans del procés d'inscripció al centre.
 - a. Activitats informatives diverses: xerrades organitzades pel professorat i alumnes adreçades a potencials alumnes, amb la intenció de donar a conèixer el centre.
 - b. Entrevista inicial i valorativa amb els alumnes: actuació exclusiva de les escoles d'adults. És una eina imprescindible per orientar i valorar l'assignació del nivell dels diferents ensenyaments.
2. Actuacions a l'inici d'escolarització als nous ensenyaments: des que l'alumne es matricula al centre fins al primer dia de jornada escolar.
 - a. Entrevista inicial: primera presa de contacte entre el centre i l'alumne, permet iniciar el coneixement mutu i concretar compromisos compartits.
 - b. Reunió col·lectiva de grup: serveix per fer una coneixença d'alumnes i professors, donar les informacions generals (NOFC, horari, acordar compromisos...)
3. Actuacions durant l'escolarització:
 - a. Valoració de l'adequació de l'itinerari formatiu: durant les primeres setmanes del nou ensenyament, el tutor, conjuntament amb l'alumne, valora la idoneïtat de l'itinerari formatiu triat.
 - b. Avaluació diagnòstica: realitzar proves, entrevistes i observacions als alumnes per conèixer les seves habilitats professionalitzadores.
 - c. Sessions informatives pels alumnes: presentar els possibles itineraris futurs.
 - d. Acompanyament i activitats de cohesió dels alumnes: organitzar activitats diverses per afavorir la cohesió de grup i l'autoconeixement (dinàmiques de grup, sortides, tutories...)
 - e. Acollida d'alumnes matriculats fora del termini: elaborar un pla específics pels alumnes que arriben al centre fora del període de matriculació.

5.2 Actuacions per coordinar les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments

El treball pedagògic compartit entre etapes i ensenyaments per facilitar la continuïtat formativa és un factor d'èxit i de qualitat educativa. El procés orientador ha de ser continuat i coordinat al llarg de tota l'escolarització de l'alumne i els centre han de compartir criteris pedagògics i de seguiment dels alumnes.

Les actuacions pedagògiques que es porten a terme són:

- Actualització dels documents de centre: planificació i concreció de les mesures de coordinació entre ensenyaments i etapes (PEC, PGA, PAT).
- Sessions de treball pedagògic compartit entre etapes i ensenyaments: reunions de treball: acció tutorial, entorns d'aprenentatge..
- Participació en les comissions municipals: intervenció en les comissions municipals per fer el seguiment dels alumnes per prevenir l'abandonament escolar.
- Sessions de traspàs d'informació entre etapes : reunions en què participen docents, orientadors i serveis educatius per traspasar informació dels alumnes per fer el seguiment en el canvi d'etapa.
- Coordinació entre les etapes educatives i l'educació d'adults: treball conjunt per compartir informació dels alumnes entre les escoles d'adults i centres amb la col·laboració de l'EAP per alumnes amb necessitats específiques.

6 Distribucions De Funcions Del Pat

Donat que el desplegament del Pla d'Acció tutorial és una acció compartida per tot l'equip, en la seva elaboració i desplegament intervenen diferents persones i càrrecs, per la qual cosa cal delimitar quines són les seves responsabilitats i tasques a realitzar.

Funcions de la Directora del centre:

- Vetllar per l'aplicació d'aquesta normativa.
- Implementar les accions de millora que corresponguin.
- Assegurar la coordinació de les accions tutorial dels conjunts d'ensenyaments de l'escola.
- Establir l'avaluació de l'acció tutorial.
- Valorar els resultats de l'avaluació.
- Nomenar els tutors.
- Vetllar per l'adequada execució de l'acció tutorial en els ensenyaments del centre

Les funcions dels tutors/es i de l'equip docent són:

- Desenvolupar les funcions previstes en l'acció tutorial.
- Participar en les reunions de coordinació de tutors a les quals se'ls convoqui.
- Convocar les reunions dels estudiants assignats.
- Enregistrar l'assistència dels estudiants i fer-los un seguiment.
- Analitzar les valoracions dels estudiants en les enquestes de satisfacció del Pla d'Acció Tutorial.
- Valorar les accions realitzades i proposar possibles millores del Pla d'Acció Tutorial.
- Elaborar un informe anual sobre les activitats de tutoria realitzades

7 Avaluació del PAT

L'escola d'adults ha elaborat un conjunt de registres per tal de recollir dades per valorar objectivament l'evolució del centre curs rere curs.

Aquests son:

- registre de preinscripció
- registre de matrícules
- registre d'assistència
- registre de baixes

L'**expedient acadèmic** de l'alumne/a és un document que té la funció de recollir de manera acumulativa els resultats de l'avaluació obtinguts per l'alumne/a al llarg dels ensenyaments que desenvolupa i totes les dades personals i acadèmiques rellevants.

L'expedient acadèmic conté les dades d'identificació del centre, les dades personals i de contacte de l'alumne/a, les dades i la documentació d'incorporació de l'alumne/a a aquests ensenyaments, les convalidacions i acreditacions, si s'escau, fruit de la prova d'avaluació inicial i les qualificacions finals, qualitatives i quantitatives (segons s'escaigui), les observacions que l'equip docent consideri oportú fer-hi constar, les dades d'acabament o de sortida d'aquests ensenyaments amb la qualificació corresponent i qualsevol resolució administrativa de caràcter singular que afecti l'alumne/a.

En tant que conté la informació acadèmica i personal més rellevant de l'alumne, l'expedient es custodia en un lloc reservat i tancat, a secretaria i sota la responsabilitat directa del director.

Conté els documents següents:

- Full de preinscripció i matrícula
- Drets d'imatges
- Autoritzacions de menors
- Carta de compromís
- Notificacions de baixa
- Fotocòpia DNI/ Passaport/ NIE
- Conformitat d'informació de les NOFC (Normes d'organització i funcionament de Centre) de l'escola.